

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2023-2024

Anul de studiu I / Semestrul II

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Istorie, Filologie și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Istorie, Arheologie și Muzeologie
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Studii universitare de masterat (ciclul I)
1.6. Programul de studii/calificarea*	Cercetarea, conservarea și valorificarea patrimoniului istoric / istoric (COR 263302), istoriograf (COR 263303), asistent de cercetare în istorie (COR 263308).

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Cercetarea aplicată a patrimoniului cultural (I)	2.2. Cod disciplină	MCC 1205
2.3. Titularul activității de curs			
2.4. Titularul activității de seminar / laborator	Conf. univ. dr. Cristian Ioan Popa		
2.5. Anul de studiu	1	2.6. Semestrul	2
		2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E
		2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	2	din care: 3.2. curs practic		3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs practic		3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studii după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					22
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					22
Tutoriat					6
Examinări					2
Alte activități					

3.7 Total ore studiu individual	72
3.9 Total ore pe semestru	100
3.10 Numărul de credite**	4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Cunoașterea și utilizarea resurselor specifice specializării și domeniilor conexe; dezvoltarea unei gândiri critice asupra lor. Integrarea cunoștințelor de specialitate în demersuri de evaluare și analiză critică a teoriilor, abordărilor, principiilor și practicilor din domeniu.
Competențe transversale	Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice. Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul încearcă să aducă în atenția masteranzilor principalele metode de cercetare a patrimoniului imobil și mobil. Pe lângă dobândirea unor cunoștințe care să le permită încadrarea unui monument din punct de vedere stilistic, cursul urmărește familiarizarea acestora cu mecanismele degradărilor fizico-chimice pe care le acesta suferă.
---------------------------------------	--

7.2 Obiectivele specifice	Formarea unor deprinderi de analiză a monumentelor din punct de vedere stilistic, planimetric și volumetric.
---------------------------	--

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
8.2. Seminar-laborator		
<ol style="list-style-type: none"> Definirea patrimoniului și categoriilor care îl compun. Atitudinea față de patrimoniu începând din Antichitate. Arhitectura de zid dacică în contextul monumentelor UNESCO. Patrimoniu roman în Dacia – principale repere de studiu. De la antic la modern. Castrul roman, cetatea medievală și fortificația Vauban de la Alba Iulia. Spolii romane în arhitectura medievală și modernă. Arhitectura rurală săsească din Transilvania. Studiu de caz: satele din Valea Hârtibaciului. Localizarea și cercetarea patrimoniului reperat în ansamblul istoric al cetății Sibiului. Arhitectura armenilor din Transilvania. Studiu de caz: orașul Dumbrăveni. Patrimoniul intangibil. Între intenții și fapte în gestionarea siturilor și monumentelor istorice din România. Gestiunea locală și națională a patrimoniului arhitectural. Întocmirea documentațiilor istorice și urbanistice pentru PUG și PUZ și importanța lor. Cercetarea patrimoniului tehnic și industrial. Patrimoniu hibrid? Categoriile de patrimoniu ignorate. 	Expunere, interogări, conversație	

Bibliografie

- Virgil Apostol, *A Few Indications on the Architecture of Sarmizegetusa Regia. About the Andesite Columns and the Measurement Unit*, în *Caietele ARA*, 10, 2019, p. 55-88.
- Alexandru Avram, Ioan Bucur, *Stadt Hermannstadt. Die Altstadt / Municipiul Sibiu. Centrul istoric*, Denkmaltopographie Siebenbürgen Stadt Hermannstadt, 5.1.1., Köln, 1999.
- Irina Băldescu, *Transilvania medievală. Topografie și norme juridice ale cetăților Sibiu, Bistrița, Brașov, Cluj*, București, 2012.
- Petre Beșliu Munteanu (coord.), *Groapa cu lei. Istorie și arheologie / Die „Löwengrube“. Geschichte und Archäologie*, Sibiu, 2015.
- Maria Crîngaci-Țiplic, Ioan M. Țiplic, *Sibiul și arheologia urbană*, în Vasile Ciobanu, Dan D. Iacob (ed.), *Studii de istorie a orașelor. In honorem Paul Niedermaier*, București – Brăila, 2017, p. 542-593.
- Adalbert Cserni, *O vizită la Apulum* (traducere din limba maghiară) Cuvânt înainte: Vasile Moga, Studiu introductiv și revizuire text: Carmen Stînea, Note: Radu Ota și Gabriela Mircea, Alba Iulia, 2010.
- Alexandru Diaconescu, *Statuaria majoră în Dacia romană*, Cluj-Napoca, 2004.
- Alexandru Diaconescu, *Forurile Sarmizegetusei. O plimbare imaginară prin centrul politico-administrativ al micii Rome de la poalele Retezatului*, Cluj-Napoca, 2010.
- Hermann Fabini, *Atlas der siebenbürgisch-sächsischen Kirchenburgen und Dorfkirchen*, Band I., Hermannstadt und Arbeitskreis für siebenbürgische Landeskunde e.V. Monumenta Verlag, Heidelberg, 1998.
- Florin Fodorean, *Drumurile din Dacia romană*, Cluj-Napoca, 2006.
- Gheorghe Fleșer, *Biserici românești de zid din județul Alba*, Alba Iulia, 2001.
- Ioan Glodariu, *Arhitectura dacilor: civilă și militară*, Cluj-Napoca, 1983.
- Vasile Moga, *Contribuții la istoria militară a Daciei romane. Legiunea XIII Gemina*, Cluj-Napoca, 1983.
- Paul Niedermaier, *Geneza orașelor medievale în Transilvania*, București, 2016.
- Sergiu Nistor, *Gestiunea patrimoniului arhitectural* (curs).
- Radu I. Ota, Cristian Florescu, *Observații asupra incintei vestice a castrului roman de la Apulum și câteva constatări istorice*, în *Apulum*, LIII, 2016, p. 205-234.
- Răzvan C. Pop, Zeno K. Pinter, Claudia Urduzia, *Considerații privind fortificarea unui oraș medieval din Transilvania. Bălțile Sibiului ca parte a sistemului de apărare*, în Zeno K. Pinter, Anca Nițoi, Claudia Urduzia (ed.), *Relații Interetnice în Transilvania Militaria Mediaevalia în Europa centrală și de sud-est*, Sibiu, 2018, p. 187-216.
- Cristian Ioan Popa, *Câmpul Pâinii și monumentele sale. Nașterea și apusul unui simbol*, în *Sargetia*, IV, s.n., 2013, p. 281-302.
- Cristian Ioan Popa, Cristinel Plantos, *Peisaj cultural pe Valea Hârtibaciului. Elemente de patrimoniu arheologic, istoric și urbanistic în comuna Chirpăr*, Sibiu, Ed. Astra Museum, 2019.
- Cristian Ioan Popa, Cristinel Plantos, Alin Teodorescu, Diane Dobrean, *Din patrimoniul tehnic al Cugirului: castelul de apă, în Terra Sebus*, număr special, 14/II, 2022, p. 317-367.
- Radu Popa, *La începuturile evului mediu românesc. Țara Hațegului*, București, 1988.
- Adrian Andrei Rusu, *Ctitori și biserici din Țara Hațegului până la 1700*, Satu Mare, 1997.
- Adrian Andrei Rusu, *Castelarea carpatică. Fortificații și cetăți din Transilvania și teritoriile învecinate (sec. XIII-XIV)*, Cluj-

Napoca, 2005.

- Adrian Andrei Rusu, *Alba Iulia. Între fondarea eparhiei și capitala principatului Transilvaniei*, Ghimbav, 2009.
- Florin-Rareș Tileagă, Cristina Cofaru, Ovidiu Hațegan, Diana Cutinici, Clarisa Iordache, *Județul Alba. Ghid turistic*, Alba Iulia, 2012.
- Volker Wollmann, „Diaspora” monumentelor arheologico-epigrafice din centre urbane și militare ale Daciei Superior, în *Nemus*, 7-8, 2009, p. 100-158.
- Volker Wollmann, *Patrimoniul preindustrial și industrial în România*, vol. I-IX Editura Honterus, Sibiu, 2010-2022.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei se armonizează cu așteptările reprezentanții comunității epistemice, printr-o pregătire de specialitate a masterandului în problemele studiului elitelor în pre- și protoistorie.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs			
10.5 Seminar/laborator	Examen	Examinare orală	100%
10.6 Standard minim de performanță: obținerea notei 5			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

28.08.2023

Data avizării în departament
29.09.2023

Semnătura directorului de departament

Anexă la Fișa disciplinei (facultativă)

ANEXĂ LA FIȘA DISCIPLINEI

b. Evaluare – mărire de notă

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs			
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la 50% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază.*			
Data completării	Semnătura titularului de curs		Semnătura titularului de seminar

c. Evaluare – restanță

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen	Lucrare scrisă	50%
10.5 Seminar/laborator	Referate, eseuri, proiecte etc.	Prezentare la seminar	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la 50% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază.**,**			
Data completării	Semnătura titularului de curs		Semnătura titularului de seminar

*Formulare orientativă

**Dacă disciplina are prevăzute ore de laborator trebuie prevăzute modalitățile de recuperare a acestora.